

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121010019
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121010019.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Alexandrou Osadskou, o návrhu odsúdeného I. Š., na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 09.03.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa návrh odsúdeného I. Š., T. XX.XX.XXXX D. Q. - I., Č. M., U. H. T., I. XX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 4 (štyri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/64/2020 zo dňa 01.10.2020, právoplatným 10.10.2020, pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 18.01.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného I. Š. (ďalej iba „odsúdený“) na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere štyri mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/64/2020 zo dňa 01.10.2020, právoplatným dňa 10.10.2020, pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona, ktorý okrem iného odôvodnil tým, že chce byť v tejto náročnej dobe nápomocný svojej rodine, prejavil snahu po prepustení viesť riadny život, zamestnať sa a dodržiavať všetky súdom nariadené povinnosti.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.03.2021 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov, prečítaním podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/64/2020 a vykonal výsluch odsúdeného.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „ÚVV a ÚVTOS Nitra“) zo dňa 27.01.2021 vyplývalo, že odsúdený bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody dňa 27.11.2020 a bol umiestnený do cely nástupu výkonu trestu odňatia slobody. V jeho správaní a vystupovaní bol zaznamenaný iba jeden nedostatok, kedy v čase nariadenej izolácie z dôvodu protiepidemických opatrení odmietol prevziať stravu. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval. Príkazy a pokyny príslušníkov plnil. Konflikty s odsúdenými neboli zaznamenané. Odsúdený nebol doposiaľ disciplinárne odmenený ani potrestaný. Voľný čas trávil sledovaním televízie, čítaním a rozhovormi so spolubývajúcimi, zúčastňoval sa vychádzok. Pracovne zaradený nebol, nakoľko v ÚVV a ÚVTOS Nitra nie sú podmienky pre zamestnávanie odsúdených umiestnených v strednom stupni stráženia. Odsúdený žije vo vzťahu s družkou, je otcom maloletého syna, vyživovaciu povinnosť nahlásil. Kontakty udržiaval formou korešpondencie. Postoj k spáchanej trestnej činnosti mal verbálne kritický, verbálne prejavoval snahu viesť riadny život. Riziko recidívy páchania ďalšej trestnej činnosti ústav vyhodnotil ako nízke, a resocializačnú prognózu ako priaznivú. Ústav záverom skonštatoval, že

odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie.

Z obsahu pripojeného spisu a odpisu registra trestov bolo zrejmé, že odsúdený bol už v minulosti päťkrát súdne trestaný, v prípade prvého odsúdenia išlo o trestný čin krádeže, v ďalších dvoch prípadoch išlo o drogové trestné činy a pri posledných dvoch odsúdeniach o trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Dvakrát bol odsúdenému uložený podmiennečný trest odňatia slobody, v jednom prípade bol podmiennečný trest premenený na nepodmiennečný a v dvoch prípadoch bol odsúdenému uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody. Z lustrácie v Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupok súd zistil, že odsúdený bol 12-krát priestupkovo riešený, v dvoch prípadoch išlo o priestupky proti občianskemu spolunažívaniu a v desiatich prípadoch o priestupky v doprave. Z lustrácie Generálnej prokuratúry vyplývalo, že proti odsúdenému sa aktuálne vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno a), písmeno c), písmeno e) Trestného zákona.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že v prípade prepustenia bude bývať na adrese T., I. XX/XX, s maloletým synom a družkou, o ktorých sa chce starať. Je živnostník a chcel by ísť pracovať do Nemecka, kde robil aj predtým. Zároveň prejavil záujem o ambulantné psychiatrické liečenie u I.. D., u ktorého sa liečil aj v minulosti, a tiež by prijal aj probačný dohľad počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia. V záverečnom návrhu uviedol, že chce byť so svojou rodinou a deklaroval dodržiavanie povinností, ktoré by mu súd uložil v prípade podmiennečného prepustenia.

Zástupkyňa ÚVV a ÚVTOS Nitra uviedla, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám. V záverečnom návrhu navrhla odsúdeného podmiennečne prepustiť s probačným dohľadom.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v záverečnom návrhu vyslovil názor, že sú splnené formálne aj materiálne podmienky podmiennečného prepustenia, preto navrhol návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie vyhovieť, určiť mu primeranú skúšobnú dobu, a zároveň ponechal na úvahe súde uloženie probačného dohľadu za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdený dňa 27.01.2021 splnil formálnu podmienku na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonal polovicu z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nesplnil všetky materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na

všestranom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu, bol páchatel automaticky prepustený, tak ako tomu bolo v tomto prípade (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdený mal v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, nebol disciplinárne riešený, v jeho správaní bol zistený jeden nedostatok, ktorý sa po vysvetlení nezopakoval), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu. Podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Vychádzajúc z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú v súčasnosti odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj z jeho sklonov k páchaniu tej istej trestnej činnosti, možno vyvodiť záver, že páchanie trestnej činnosti nie je len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale že sa ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť, pričom nie je záruka, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa opätovne trestnej činnosti nedopustí.

Súd dospel k záveru, že odsúdený nesplnil všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z materiálneho hľadiska, a to pre jeho opakované páchanie totožnej trestnej činnosti spočívajúcej v nedodržiavaní súdom alebo iným orgánom uloženého zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, taktiež pre jeho početné priestupkové konania prevažne v doprave, kedy odsúdený opakovane šoféroval motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, dokonca vo viacerých prípadoch pod vplyvom návykovej látky, prekračoval povinnú rýchlosť a absolútne nedržiaval pravidlá cestnej premávky.

Z uvedených dôvodov, v prípade podmieneného prepustenia odsúdeného, existuje pre okolitú spoločnosť vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti päťkrát súdne trestanú, aktuálne stíhanú pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 odsek 2 Trestného zákona a 12-krát priestupkovo prejednávanú za závažné priestupky v doprave), a preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Odsúdenému už bola zo strany spoločnosti daná možnosť dokázať, že ďalší výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody v jeho prípade nie je potrebný, zo strany súdu mu boli ukladané tresty podmienené, avšak túto šancu nevyužil a naďalej páchal protiprávnu činnosť (pozn. odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil identického úmyselného trestného činu, za spáchanie ktorého si aktuálne odpykáva trest odňatia slobody). Súd preto nemal pochybnosť, že u odsúdeného už uložený trest neplní resocializačnú funkciu, funkciu individuálnej/generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, a to aj napriek vcelku pozitívnemu hodnoteniu ústavu, ale len funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu chráni okolitá spoločnosť.

Formálne deklarovanie snahy odsúdeného viesť riadny život, starať sa rodinu a nájsť si prácu nebolo pre súd dostatočnou zárukou na jeho podmienené prepustenie. U odsúdeného sú zakorenené sklony k páchaniu trestnej činnosti, k nerešpektovaniu právneho poriadku, základných noriem občianskej spoločnosti, k nedodržiavaniu zákonných povinností, a s poukazom na jeho problémy s užívaním drog a páchaním protispoločenskej činnosti pod ich vplyvom bolo podľa mienky súdu potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody, ktorý mu končí 27.03.2021.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.